

Læringsgrundlag for Læringslokomotivet

Læringslokomotivet arbejder med intensive læringsforløb i 3-4 uger. Intensive læringsforløb er kendetegnet ved, at de bryder med den ordinære undervisning, og at der i en afgrænset periode arbejdes fokuseret med en særlig udfordring hos eleven (Dyssegaard et al, 2015). Forskning viser, at en relativ kortvarig intervention kan føre til varige kognitive, sociale og emotionelle forandringer (Seligman, 2013; Terjestam, 2014; Langer, 1997).

Læringslokomotivet tilstræber med udgangspunkt i ungdomsskolens formålparagraf at fremme livsduelige elever. En livsduelig elev er en elev, som optimalt har udviklet og fået udfordret sine evner fagligt, socialt og personligt. Eleven kender sine ressourcer og begrænsninger og kan tage ansvar for sit eget liv og har interesse for og evne til aktiv medvirken i et demokratisk samfund.

Læringslokomotivet er bevidst om at skabe gode fysiske og mentale læringsmiljøer, da en væsentlig forudsætning for faglig succes er trivsel og oplevelsen af at være en del af et fællesskab (Knoop, 2010, 2012). Det er vigtigt at have et udviklings- og fremtidsperspektiv, da det vil flytte fokus fra fejl og mangler til ressourcer hos den enkelte og i gruppen af børn (SFI, 2015). Positive forventninger, motivation og støtte er derfor væsentlige elementer i opbygningen af en bedre, mere betydningsfuld skoletilknytning (Nielsen, 2008). Læringslokomotivet vil på den måde kunne fungere som arena for oplevelsen af normalitet, tilhør og succesoplevelser. Lærere og pædagoger vil have en fælles forståelse og et fælles ressourceorienteret sprog i arbejdet med eleverne, og ikke mindst de voksne i mellem (Lyng, 2007). Derudover arbejdes der i læringslokomotivet med det fysiske læringsrum i bevidsthed om, at et inspirerende rum fremmer nysgerrighed, kreativitet og læring (Knoop, 2010). Det er vigtigt at skabe rum, som eleverne har lyst til at være i, og som virker inspirerende på den enkelte (Ibid).

Hos læringslokomotivet er lærer- og pædagogrollen væsentlig, idet undersøgelser viser, at en ændret respons fra voksne er en central nøgle til at løse elevers udfordringer (Nielsen, 2008). Alle elever i læringslokomotivet skal mødes med høje forventninger. Forskningsresultater peger på, at lærernes forventninger til eleverne har stor betydning for elevernes udbytte af deres skolegang (EVA, 2013). Lærere og pædagoger skal være bevidste om den enkelte elevs udgangspunkt og være både realistiske og ambitiøse i forhold til den enkelte elevs potentiale. Lærers høje forventninger til eleven motiverer eleven til at yde en større indsats, men omvendt kan for høje forventninger virke demotiverende (Ibid.). Det er vigtigt, at læreren og den enkelte elev sammen sætter individuelle mål for elevens læring og løbende følger op på, om målene er nået, og sætter nye mål, hvilket kan give eleven en større bevidsthed og mulighed for refleksion over egen læring.

Læringslokomotivet har fokus på mange måder at lære på, hvilket afspejler, at eleverne lærer gennem forskellige sanser, idet de tilegner sig viden og erfaringer gennem leg, undersøgelser, eksperimenter og problemløsning. Det er centralt, at undervisningen afspejler, at alle lærer på forskellige måder, hvorfor eleverne tilbydes forskellige læringskanaler, så de selv kan blive bevidste om og fortrolige med deres mest effektive læringsstrategier (Dunn og Dunn, 1998, Bostrøm, 2007, Gardner, 2000, Schmidt, 2000, 2001).

**LÆRINGS-
LOKOMOTIVET**
Intensive læringsforløb

Et initiativ støttet af

EGMONT
Fonden

Ungdomsskoleforeningen

ung

Forskning viser, at elever lærer både hurtigt og godt, når det, de arbejder med, opleves som nydelsesfuldt og engagerende her og nu, samt meningsfuldt i forhold til fremtiden (Knoop, 2010). Løbende feedback i læreprocessen skal synliggøre læringsfremskridt og medvirke til, at eleverne motiveres til ny viden, nye færdigheder og nye erfaringer (Hattie, 2013).

I læringslokomotivet vægtes udvikling af personlige og sociale kompetencer, da arbejdet med disse kompetencer har en afgørende betydning for elevernes trivsel, selvtillid og faglige udvikling (Uvm, 2016). Gennem arbejdet med sociale og personlige kompetencer skal eleverne opnå tiltro til, at de, med den rette støtte og vejledning, kan udvikle sig fagligt, personligt og socialt. Der arbejdes med elevernes styrker på baggrund af positiv psykologi (Seligman, 2002; 2013; Peterson & Seligman, 2004). Måltrettet arbejde med karakterstyrker har vist sig at føre til et øget fagligt udbytte, bedre relationelle færdigheder, samt en styrkelse af elevernes problemløsningsstrategier (Ibid.). Når børn arbejder med topstyrker som drivkraft opbygges selvtillid og selvværd, og de yder det optimale samtidig med, at de bevarer glæden ved livet og læring (Eades, 2011).

Et godt afsæt for tilrettelæggelse af undervisningen kan være at følge Hans Henrik Knoops læringssyn - vi lærer og husker godt, når:

- Det er meningsfuldt – det er forståeligt, konkret og brugbart
- Det er følelsesladet – man er engageret, interesseret, aktiv
- Det (også) handler om én selv – det er (umiddelbart) relevant
- Der er kropslig bevægelse involveret – det kan føles, mærkes, manipuleres, hands-on – samt kræver balance og koordination
- Der er sociale relationer involveret – det huskes og kommunikeres i forbindelse med social interaktion
- Der er en samlende fortælling/narrativ – meningsfuld repræsentation i tid og rum
- Det er kvantitativt – har størrelse, tyngde, stoflighed, omfang, kropslighed
- Det er grundlæggende – knytter an til livets almene dimensioner
- Det er smukt – det er attraktivt og dermed mindeværdigt

God undervisning er kendetegnet af:

- At lærerens initiativ stimulerer eleven
- Interessant, vigtigt og velstruktureret indhold
- Tilstrækkelig tid til fordybelse i substansen, og dermed tilegnelse af tilstrækkelig dyb forståelse, til at man bliver i stand, og får lyst, til at bruge det, man har lært
- Fokus på læring – dvs. på hvad og hvordan eleverne forstår substansen
- Tilpas høje forventninger/krav og stærk støtte til hver enkelt elev
- Brug af varierede metoder, som er tilpasset den enkelte elev bedst muligt – dog ikke mere differentieret, end at det er overkommeligt og nydelsesfuldt for læreren
- Et rart, engageret og meningsfuldt socialt klima – fokuseret på at hver enkelt elev lærer bedst muligt og fortløbende bidrager

**LÆRINGS-
LOKOMOTIVET**
Intensive læringsforløb

Et initiativ støttet af

EGMONT
Fonden

Ungdomsskoleforeningen

ung

Litteraturliste:

Bostrøm, L., et al (2007): Læring og læringsstile – om unikke veje ind i pædagogikken. Dansk Psykologisk forlag.

Dunn, R. og Dunn, K. (1998): Complete Guide to the Learning Styles. Printice Hall. New York.

Dyssegaard, C.B., Bondebjerg, A., Sommersel, H.B., & Vestergaard, S. (2015). Litteraturstudie om intensive læringsforløb. København: Dansk Clearinghouse for Uddannelsesforskning, DPU, Aarhus Universitet.

Eades, J.F. (2011): Styrkebaseret pædagogik i daginstitution og skole. Dafolo

EVA (2013): Høje forventninger til alle elever, Danmarks Evalueringsinstitut.

Gardner, H. (2000): De mange intelligensers pædagogik. Gyldendal

Knoop, H.H. (2010): Education in 2025: How Positive Psychology can re-vitalize education. I: Donaldson, S. et.al.: Applied Positive Psychology: Improving Everyday Life, Schools, Work, Health and Society. Claremont Graduate University.

Knoop, H.H. (2012): Om psykologien i en ny nordisk skole. I: Kognition & Pædagogik, Ny Nordisk Skole? Ny Nordisk Pædagogik? 22. årgang nr. 85. Dansk Psykologisk Forlag, København.

Kuyken, W., Weare, K., Ukoumunne, O., Vicary, R., Motton, N., Burnett, R., Cullen, C., Hennesly, S., & Huppert, F. (2013): Effectiveness of the Mindfulness in Schools Programme: non-randomised controlled feasibility study, The British Journal of Psychiatry, 1-6.

Langer, E., (1989): Mindfulness. Cambridge. Da Capo Press.

Langer, E., (1997): The power of mindful learning. Cambridge. Da Capo Press.

Ledertoug, M. M. (2016): Styrk skolen. Dansk Psykologisk Forlag

Lynge, B. (2007): Anerkendende pædagogik. Dansk Psykologisk Forlag

Nielsen, H.S. (2008): Indsats og virkning på døgninstitutioner for børn og unge – et litteraturreview, Danmarks Pædagogiske Universitet.

Peterson, C. & Seligman, M. (2004): Character Strengths and Virtues: A Handbook and Classification. New York: American Psychological Association & Oxford University Press.

Et initiativ støttet af

EGMONT
Fonden

Ungdomsskoleforeningen
ung

Schmidt, S. E. (2000): De mange intelligenser - i praksis. Dafolo

Schmidt, S. E. (2001): Børns læringsstil – Teori og praksis. Dafolo

Seligman, M. (2002): Authentic Happiness. New York: Free Press.

Seligman, M. (2013): Flourish – A Visionary New Understanding of Happiness and Wellbeing, New York: Atria.

SFI (2015): Skolerettede indsatser for elever med svag socioøkonomisk baggrund. En systematisk forskningskortlægning og syntese. København.

Svinth, L. (2010): Nærvær I pædagogisk praksis. Mindfulness i skole og daginstitution, Akademisk Forlag, København.

Terjestam, Y. (2014): Mindfulness i skolen – mental sundhed og læring i skolen, Frydenlund, København.

UVM (2016): Afrapportering af inklusionseftersynet. KBH.

Weare, C., (2012): Developing mindfulness with children and young people: a review of the evidence and policy context. Journal of Children's Services March 2013.

**LÆRINGS-
LOKOMOTIVET**
Intensive læringsforløb

Et initiativ støttet af

EGMONT
Fonden

Ungdomsskoleforeningen
ung